

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง

การประเมินประโยชน์และผลกระทบการให้บริการวิชาการชมรมผู้สูงอายุบ้านแม่ง

(องค์กรสาธารณประโยชน์ด้านสังคม) ม.๓ ต.บ้านเป้า อ.เมือง จ.ลำปาง วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่องที่ต้องติดตาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ๔๐ คน เป็นผู้สูงอายุในตำบลบ้านเป้าที่ขอมาร่วมกิจกรรมผ่านผู้ประสานงานผู้สูงอายุของบ้านแม่ง คือ คุณพ่อสมพงษ์ นวลสุทธิ์ และประธานผู้สูงอายุบ้านแม่ง คุณพ่อวาท ต๊ะคำวรรณ เนื่องจากในปีที่ผ่านมาในตำบลบ้านเป้า วิทยาลัยพยาบาลได้ เลือกตำบลนี้เป็นพื้นที่ตัวอย่างและขยายการดูแลที่ต่อเนื่องมาจากการดูแลผู้สูงอายุจากศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนีนครลำปาง จากโครงการสถาบันสหวิทยาการผู้สูงอายุ ในกิจกรรม การฝึกอบรมในโครงการย่อยโครงการครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุเป็นอาสาสมัครผู้ดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่ง และผู้สูงอายุสามารถนำความรู้ที่ได้จากวิทยาลัยไปจัดการดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านแม่ง ได้อย่างชัดเจนจึงเกิดอยากเรียนรู้ร่วมด้วยจึงขอมาเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมจากคณะทำงาน

จากนั้นมีการเข้าไปติดตามและซักถามจากการเยี่ยมและการทำงานกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุในทุกวันศุกร์ของสัปดาห์ และจากการติดตามจากพื้นที่แม่งเป้าพื้นที่ศึกษาดูงานด้านผู้สูงอายุของวิทยาลัย ที่ได้อบรมให้ผู้สูงอายุจำแนกเป็นสมาชิกผู้สูงอายุบ้านแม่ง จำนวน ๒๐ คน การทำกิจกรรมและการติดตามกิจกรรมโดยให้ผู้สูงอายุแบ่งกลุ่มแสดงความคิดเห็นในแต่ละกลุ่มเพื่อติดตามและสรุปผลการดำเนินงานที่ในปีผ่านคำถามที่ผ่านมาทั้งหมด ๔ คำถามคือ

๑. การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านหลังได้รับการพัฒนาและได้รับการอบรมจากวิทยาลัยพยาบาลที่มีอยู่ในหมู่บ้านของท่านขณะนี้เป็นอย่างไ
๒. ในปีนี้ท่านต้องการให้การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านเป็นอย่างไ
๓. ระบบสนับสนุนที่มีอยู่ในหมู่บ้านขณะนี้เป็นอย่างไ
๔. หากจะเปรียบผู้สูงอายุท่านมีเป้าหมายให้กลุ่มผู้สูงอายุในหมู่บ้านของท่านจะเปรียบผู้สูงอายุเป็นอย่างไร

เรื่องที่ต้องติดตาม

- ๑ ประชุมกำหนดรูปแบบการดูแลโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านแม่ง
 - ๑.๑ ประเมินประโยชน์และผลกระทบการบริการวิชาการ
 - ๑.๒ ติดตามประเมินผลกระทบการบริการวิชาการ
 - ๑.๓ เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุข (วาดรูป)
 - ๑.๔ ติดตามความก้าวหน้าผลการทำกิจกรรมในโครงการ

สรุปการติดตาม

๑. จากการนำเสนอของคุณพ่อวาท คำวรรณ และคุณพ่อสมพงษ์ นวลสุทธิ์ สรุปได้ว่าหลังโครงการ

อบรมครูแม่แบบการดูแลผู้สูงอายุในปีที่ผ่านมา ชุมชนมีผู้นำและสมาชิกที่ได้จากการขยายการเรียนรู้ยังมีการดำเนินการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง หลังการดำเนินการในกิจกรรมตามแผน ได้เกิดเครือข่ายแกนนำผู้สูงอายุ มีการขยายการเยี่ยมแก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้านเยี่ยมใช้ผู้สูงอายุใน ๖ กลุ่มโรค, ๖ กลุ่มคน ได้แก่

- ก. คนไข้ติดเตียง
- ข. ความดัน
- ค. เบาหวาน
- ง. เชื้อเสื่อม
- จ. อุดมโป่งพอง
- ฉ. พาร์กินสัน

โดยการเยี่ยมได้ดำเนินการร่วมกับชุมชน โดยอุปกรณ์และของเยี่ยม ได้รับอนุเคราะห์จากพระสงฆ์ เช่น นม, ขนม, กล้วย กลุ่มผู้เยี่ยมร่วมในแต่ละครั้ง เช่น อ.ส.ม. เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ พระสงฆ์ การติดตามเยี่ยมดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อชุมชน เนื่องจากจากการซักถามและสังเกตพบว่า ผู้ป่วยและผู้สูงอายุที่ได้รับการเยี่ยมจากทีมมีความรู้สึกประทับใจ โดยเฉพาะเมื่อมีพระสงฆ์มาร่วมทีมเยี่ยม ในกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดความเข้มแข็งในคณะทำงานในชมรมผู้สูงอายุที่สามารถจัดการเยี่ยมผู้สูงอายุทั้ง ๖ กลุ่มและมีการดำเนินกิจกรรมด้านสุขภาพอย่างต่อเนื่องเดือนละ ๑ ครั้ง

๒. จากการติดตามและสังเกตชุมชนมีการสร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

โดยคงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวพุทธ และท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น การขอของบริจาคจากวัดและให้พระสงฆ์เป็นทีมเยี่ยมผู้สูงอายุในรายที่เจ็บป่วย จากการที่ไปให้บริการวิชาการโครงการอบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุพัฒนาสู่กิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อนในชุมชน ชุมชนได้สร้างกลไกที่มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เกิดกระบวนการการดำเนินการด้วยชุมชนเอง นอกจากนี้ยังขยายการเรียนรู้และปลูกฝังการดูแลผู้สูงอายุแก่เยาวชน โดยให้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์

๓. ผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมชุมชน จากการที่ไปให้บริการวิชาการโครงการการ

อบรมครูแม่แบบผู้ดูแลผู้สูงอายุ พบว่ามีผลกระทบที่เกิดประโยชน์สร้างคุณค่าต่อสังคมจากการที่ชุมชนเห็น **ความสำคัญของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในโรงเรียนได้สนับสนุนการเป็นผู้มีส่วนร่วมในการเป็นทีมเยี่ยมและสังเกตการณ์ ตลอดจนชุมชนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชนด้านต่างๆ ทำให้เกิดความเข้มแข็งของคนในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนบ้านแม่ก่งองค์กรสาธารณประโยชน์ได้รับคัดเลือกให้เป็นสถานที่ดูงานศูนย์ความเป็นเลิศทางด้านผู้สูงอายุ แก่ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตจากมหาวิทยาลัย นิวคาสเซิล มหาวิทยาลัยดีกิน ประเทศ ออสเตรเลีย ซึ่งแกนนำผู้สูงอายุได้แสดงความรู้สึกว่า ในชีวิตนี้รู้สึกภาคภูมิใจ ถึงแม้ตัวผู้สูงอายุเองจะไม่ได้เรียนหนังสือหรือบางคนจบเพียงชั้นประถมก็สามารถเป็นครูสอน แนะนำ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนักศึกษาต่างชาติ**

๔. เป้าหมายการดำเนินการเพื่อการดูแลผู้สูงอายุที่มีสุขในปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖ จากการทำ

กิจกรรมโดยใช้คำถามเป็นตัวกระตุ้นคือคำถาม :

๑. การดูแลผู้สูงอายุในหมู่บ้านที่มีอยู่เป็นอย่างไร
๒. สิ่งที่ท่านต้องการให้การดูแลผู้สูงอายุของท่านเป็นอย่างไร
๓. ระบบสนับสนุนที่มีอยู่ในหมู่บ้านเป็นอย่างไร
๔. หากจะเปรียบผู้สูงอายุกลุ่มท่านจะเปรียบผู้สูงอายุเป็นอย่างไร

ผลการติดตามพบว่า

หมู่ที่ ๓ (บ้านแม่ก่ง) เปรียบผู้สูงอายุในหมู่บ้านเปรียบเสมือน

๑. ต้นโพธิ์ต้นไทร แม่ก่งก้าน, เป็นร่มที่อาศัยของนก, กา เป็นแหล่งอาหาร
๒. อยากให้ผู้สูงอายุยืนเหมือนต้นโพธิ์

ซึ่งสะท้อนให้เห็นการมีคุณค่าของผู้สูงอายุจึงทำให้ชุมชนบ้านแม่ก่งตระหนักเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุจนเกิดการรวมตัวของผู้สูงอายุและขยายและปลูกฝังให้คนรุ่นอื่นเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน และมีการรวมตัวจนเป็นกลุ่มทางสังคมช่วยเหลือและสนับสนุนผู้สูงอายุ เช่น

- พระสงฆ์ สนับสนุน ขนม, นม, สถานที่, น้ำดื่ม, ไฟฟ้า การเยี่ยมไข้ผู้สูงอายุ
- โรงเรียนสนับสนุนผู้สูงอายุหากต้องการการใช้ สถานที่ อุปกรณ์ สื่ออื่น ๆ
- ญาติผู้เสียชีวิตที่ได้ไปติดตามเยี่ยมทุกรายมักจะ มอบเงินคินแก่ชมรมผู้สูงอายุ
- ผู้นำชุมชน สนับสนุนเงินทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชมรมผู้สูงอายุ
- ได้รับความร่วมมือจาก อบต., ผู้ใหญ่บ้าน, ผู้ช่วย, อสม., เยาวชน, จนท.อนามัย
- อบรมการออกกำลังกายหมู่เพื่อสุขภาพดีทั่วหน้าจากวิทยาลัยพยาบาล

อาจารย์ พยอม ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมและให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดแบ่งผู้สูงอายุเป็น ๓ กลุ่ม และแนะนำการจัดแบ่ง ผู้สูงอายุที่มีอยู่ทั้งหมด ๑๙๐ คน ออกเป็น กลุ่มติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียง โดยให้ข้อเสนอว่าควรมีการแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุเพื่อให้ง่ายต่อการดูแลและการเข้าใจเพิ่มมากขึ้นผู้สูงอายุใน ๖ กลุ่ม ทางที่ประชุมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าขณะนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับการอบรมและเป็นแกนนำในการดูแลสุขภาพอาจไม่พอเพียงควรมีการอบรมเพิ่มเติม ในปีนี้ทางหมู่บ้านไม่ได้โควตาเพิ่มจากของกระทรวงพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงอยากให้วิทยาลัยฯจัดอบรมเพิ่มเติมให้ทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ และทางชมรมผู้สูงอายุจะร่วมกันวางแผนและนัดหมายการอบรมในครั้งต่อไป

อาจารย์เกสร มณีวรรณ บันทึกการประชุม

อาจารย์พยอม ถิ่นอ้วน ทบทวนบันทึกและรับรองรายงาน

รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการโครงการศูนย์ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านสหสาขาการดูแลผู้สูงอายุเน้น
การบูรณาการสุขภาพทุกช่วงวัยเพื่อสังคมผู้สูงวัยที่เป็นสุข

พื้นที่สาธิต บ้านแม่ก่ง วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2556

ลำดับ	รายชื่อ-สกุล	ภาคเช้า	ภาคบ่าย	หมายเหตุ
1	นายสมพร มาสนน	✓	✓	ปรารถ ๓ ขวบ ๖ เดือน
2	นางพยอม วรรณวาทย์	✓	✓	ม. ๕ บ้านดง
3	นางจิราพร ศิริโชค	✓	✓	ม. ๕ บ้านดง
4	จ.ส.อ. สุวิทย์ เสงี่ยม	✓	✓	ม. ๕ บ้านดง
5	นาง นันทพร วิจิตร	✓	✓	
6	นางสาว ศักดิ์วรรณ	✓	✓	
7	นางสาว นงนุช	✓	✓	
8	นางสาว นงนุช	✓	✓	
9	นางสาว นงนุช	✓	✓	
10	นางสาว นงนุช	✓	✓	
11	นางสาว นงนุช	✓	✓	
12	นางสาว นงนุช	✓	✓	
13	นางสาว นงนุช	✓	✓	
14	นางสาว นงนุช	✓	✓	
15	นางสาว นงนุช	✓	✓	
16	นางสาว นงนุช	✓	✓	
17	นางสาว นงนุช	✓	✓	
18	นางสาว นงนุช	✓	✓	
19	นางสาว นงนุช	✓	✓	
20	นางสาว นงนุช	✓	✓	
21	นางสาว นงนุช	✓	✓	
22	นางสาว นงนุช	✓	✓	
23	นางสาว นงนุช	✓	✓	
24	นางสาว นงนุช	✓	✓	
25	นางสาว นงนุช	✓	✓	
26	นางสาว นงนุช	✓	✓	
27	นางสาว นงนุช	✓	✓	
28	นางสาว นงนุช	✓	✓	

ลำดับ	รายชื่อ-สกุล	ภาคเช้า	ภาคบ่าย	หมายเหตุ
๓๑	นางสมหญิง สดกวัณ	ส.สมหญิง	ส.สมหญิง	
๓๒				
๓๓	นางสมศรี นามะ	ส.สมศรี	ส.สมศรี	
๓๔				
๓๕	นางสาว วิภาดา	ส.วิภาดา	ส.วิภาดา	
๓๖				
๓๗	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	นางสาว สดกวัณ
๓๘				
๓๙	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๐	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๑	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๒	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๓	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๔	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๕	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๖	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๗	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๘	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๔๙	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๐	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๑	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๒	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๓	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๔	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๕	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๖	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๗	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๘	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๕๙	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	
๖๐	นางสาว สดกวัณ	ส.สดกวัณ	ส.สดกวัณ	